ტარტაროზი
წელიწადი მეექვსე
ფასი 10 კაპ.
კვირა, 19 მაისი 1929 წ. № 21 (205)
ეროვნული ბიბლიოთეკა

უკეთესი დასაწყისი

ექსკურსია მიდის მწყობრად,
თვალს ატკბობს და გულს ახარებს.
ამ სიმწყობრეს შორიდანვე
აბა, ვინ არ შეიყვარებს.

ტარტაროზის კალენდარი

მაისი 13 ორშაბათი

1927 წ. პოლიციის თავდასხმა ლონდონში „არკოსსა“ და საბჭოთა რუსეთის სავაჭრო დელეგაციაზე.

არსებობს ანდაზა: „საქმეს წაადენს რეგვენი, ფათერაკს დააბრალებს“-ო.

ეს ბნელი საქმე რომ ხელსაყრელი არ გამოდგა ინგლისის ვაჭრობისა და კეთილდღეობისათვის, ჩიკსებმა სცადეს „პროპაგანდისა“ „არა ლეგალურ ფულებისა“. თუ „საბუთების“ მოშველიება, მაგრამ ყველა ეს ცდა უსაბუთო და უნიადაგო გამოდგა, ხოლო ზარალი კი ამან, როგორც ვსთქვით, დიდი მიაყენა ინგლისის კეთილდღეობას, რამაც ბოლოს ბევრი ანანა ჩიკსებს.

მაისი 14 სამშაბათი

1917 წ. პეტროგრადში შესდგა კოალიციონური მთავრობა.

დღეს ხელში ანთებულ ფანარით რომ ეძებოთ, პეტროგრადს ველარ იპოვით, იმის ადგილას უკვე საბჭოთა ლენინგრადი არის გადაჭიმული.

რაც შეეხება კოალიციონურ მთავრობას, ტარტაროზი ფიქრობს, რომ ოფიციალური კალენდარი ტყუილად ცდილობს ამ ცნებით აღნიშნული მთავრობის შელამაზებას. ამ მთავრობის ისტორია იხსენიებს უბრალო კერენსკის მთავრობათ.

ყოველი თავი ახასიათებს სხეულის დანარჩენ ნაწილის ანუ კუდს, თუნდაც ეს კუდი „მთავრობაც“ იყვეს. კერენსკი იყო ამ მთავრობის თავი. როცა ეს მთავრობა აღიგავა პირისაგან ქვეყნესია, კერენსკი იხილეს მესამე სართულიდან ჩამომავალი მეტად არაბუნებრივი და თანაც არამართებული გზით, სახელდობრ: იგი ბობღვით ჩამოსდევდა სახლის სახურავიდან წვიმის წყლის სადენ მილს.

როგორც ხედავთ, გზა მეტად შეუფერებელია მთავრობის თავმჯდომარისათვის. ამას დაუმატეთ ის ცნობაც, რომ ამ დროს მას უკვე მოწყვეტილი ჰქონდა თავისი საპატიო კუდიც.

მაისი 15 ოთხშაბათი

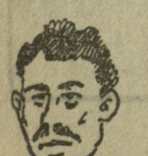

1916 წ. გარდაიცვალა პოეტი იროდიონ ევდოშვილი.

ევდოშვილს ჩვენში ვინ არ იცნობს. პროლეტარულ მწერლობაში ევდოშვილს ფრიად საპატიო ადგილი უჭირავს. მის ლექსებზე აღიზარდა არა ერთი მებრძოლი რევოლიუციონერი მუშა თუ გლეხი. დღეს შეიძლება ბევრი მისი ნაწარმოები, რომელთაც გააკეთეს რა, რისი გაკეთებაც საჭირო იყო, ამოსწურეს თავისი თავი და ამიტომ საჭირო აღარ არის. მაგრამ მთლიანად ევდოშვილი, როგორც მწერალი, მაინც მტკიცედ სდგას თავის საპატიო ადგილზე და მისი იქ შეცვლა ჯერ არავის შეუძლია, თუმცა არა ერთი ცოცხალი პოეტი მოისურვებდა ამას, ნება რომ დაერთენ მისთვის.

ასეთი გარდაცვალებაც კი სასიამოვნოა, როცა შენს ადგილს ბევრი ცოცხალი ეღირსება, მაგრამ დაჭერას მაინც ვერ ახერხებს. არასასიამოვნო შენ ის სიცოცხლე მითხარი, როცა შენი ადგილის დაჭერა ზოგ მკვდარსაც კი ეთაკილება.

მაისი 16 ხუთშაბათი

1919 წ. იუდენიჩის შეტევა პეტროგრადზე.

ჯერ პეტროგრადს და შემდეგ მოსკოვს, დღიდან მათი გასაბჭოებისა, არა ერთი გენერალი უტევდა, როგორც ვიცით, მაგრამ დაკლებით კი მაინც ვერა დააკლეს რა.

მიუხედავათ ამისა სიტყვა „შეტევა“ მაინც დიდ რიხიან ცნებათ რჩება აღნიშნულ გენერლებზე. თუმცა მათი ეს „შემოტევა“ ვერას დროს ვერ ატარებდა ან გულისხმობდა იმდენს სისწრაფეს ანუ — ტემპს, რამდენსაც მათი უკუქცევა ანუ, უფრო სწორად რომა ვსთქვათ — ამ „შეტევის“ შედეგათ მოვლენილი მათი სამარცხვინო გაქცევა.

მაისი 17 პარასკევი

1789 წ. საფრანგეთის გენერალურმა შტატებმა თავისი თავი დამფუძნებელ კრებათ გამოაცხადა.

დღევანდელმა მკითხველმა შესაძლოა „გენერალურ შტატების“ ცნება უნებლიეთ აურიოს შტატებით გათვალისწინებულ გენერლებში, რომლებიც დიდის სიამოვნებით გამოაცხადებდენ თავიანთ თავს დამფუძნებელ კრებათ, ეგრედ წოდებულ ფაშისტურ გადატრიალების მოსახდენათ, რომ რევოლიუციის სადარაჯოზე ფხიზლად მდგომ პროლეტარიატისა არ ეშინოდეთ.

მაისი 18 შაბათი

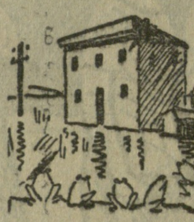

1905 წ. რევოლიუციონურ ხალხის თავდასხმა ქვალონის სადგურზე.

თავის თავად ცხადია, რომ რევოლიუციონური მოძრაობის ისტორიისათვის დიდ სენსაციურ მოვლენას წარმოადგენს ქვალონის სადგურზე რევოლიუციონურ ხალხის თავდასხ-

მაგრამ არც ქვალონის სადგურისათვის წარმოადგენს ნაკლებ სენსაციას აღნიშნულ აქტის მეოხებით რევოლიუციის ისტორიაში ასეთი რიხით შესვლა. ასეთი რიხით, ალბათ, ჯერ არც ერთი მატარებელიც კი არ შესულა ქვალონის სადგურში.

მაისი 19 კვირა

1825 წ. გარდაიცვალა სენ-სიმონი.

ვინ იცის კიდევ რამდენი სიმონი გარდაიცვალა ამ დღეს აღნიშნულ წლამდე თუ მის შემდეგ. მაგრამ სენ-სიმონი ყველა ამ სიმონთა შორის იმითი არის უფრო ღირსეული და, მაშასადამე, კალენდარშიც საპატიოდ მოსახსენიებელი, რომ ეს ჯერ ერთი — უბრალო სიმონი კი რ არის, არამედ გვარი ერთ-ერთ ფრანგ სოციალისტისა, რომლსაც სოციალიზმის დამყარება ქვეყნად ძალიან უნდოდა, მაგრამ ამისათვის კაპიტალისტების შეწუხებას აგრეთვე ძალიან ერიდებოდა.

ჰაზირა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ზესტაფონელი სტუდენტკა

გამარჯობა დუშკა ქეთო!
Удивительная встреча!
მეც ხომ ეხლა სტუდენტკა ვარ?
Не поверишь—იმე, ბეჩა!

—

მეც მომწყინდა ზესტაფონი,—
ჩვენი კერა, ტახტი, ქეჩა,
გამოვსწიე ქალაქისკენ,
რომ ვისწავლო—აპა, ბეჩა!

—

Не говори! გიყვარდეს რო..,
ლაფშა კითხვით გამეხლეჩა!
ვერაფერი ვერ გავიგე,
ჩვენი სლოვა, იმე, ბეჩა!

—

ეხ, ничего! გუშინ პეტრე,
შემხვდა... მხრები აიჩეჩა!
ეტყობა, რომ კვლავ უყვარვარ—
Представляешь, აპა, ბეჩა!

—

ეხლა რაფერ გავიარო
იმ ხეპრესთან, იმ კამეჩთან!
როცა, დუშკა, შემიყვარდა
პოლფესორი, აპა, ბეჩა!

—

ლექციებზე როცა მხედავს,
გადიქცევა ხოლმე რეჩად;
ჩემს მეტს არვის არ უცქერის,
Не поверишь იმე, ბეჩა!

—

გაზაფხულზე გვირგვინს ვიფსკვნით,
в Германия едем ბეჩა!
До свиданья ჩემო ქეთო!
Удивительная встреча!

მარიულლა.

შურისძიება

ფოთი

მილიციის უფროსი: — ქურდები ვი გამექცენ საკანიდან, მაგრამ, სამაგიეროდ, ამ ძროხებს ფეხსაც არ მოვაცვლევინებ!

რა ოჯახი ამერია!

არა, ქვეყანა რომ განათლდა და ყველამ გამეიხედა თვალში, ქე ვიცი, მარა ეს განათლება თუ ტყიბულამდე მოაწევდა, ქალს გადამირევდა და ოჯახს დამილუპავდა, რა ვიცოდი.

არა, მაინც რო მომდგა და სანამდე არ მომმითავა ხელი, არ მომშორდა.

ჯერ დელეკატათ რომ ეირჩიეს, ვესამე დღიდან დამიწყო შეტევა და იმდენი მიჩიჩინა, რომ ჩემი ვაზივით გადაგრეხილი ულაშები მომაპარსვია. დელეგატის ქმარი ხარო, მცხვენია, ძველებურია ულაშიო, გოუნათლებელს დაგიძახებენ, ეს ჯორის კუდივით რომ გაგიბზეკია, მეიპარსეო.

მეც მეგონა, ამით გათავდება ყოველივე-მეთქი და ზე მოვიხოხნე. სანამ გადვეჩვეოდი, სულ წარა-მარა ვიპარტყუნებდი ხელებს ტუჩებზე, ულაშის გრეხას რომ ვიყავი მიჩვეული, დრუნჩი სულ ბუკივით გევიხადე, მაგრამ რა უყოთ: განათლებაა მეთქი და გავჩუმდი.

ერთ დღეს გავიხედე, მოდის ცოლი და მეუბნება:

— აბა, შემომხედე თუ მიხთებაო! — და იხთის თავზე თავსახურაეს. უყურებ, მარა რას უყურებს ჩემი თვალები. ეს ქალის თავი, კაცის თავათ ქე არ გოდუქცევია! ეს მშვენიერი ნაგრეხ-ნაზარდი თმა ზე ძირში მოუსკვინჩილებია! გადვირიე კაცი, დეეიწერე პირჯვარი. (ერთიც ჩამაფარა თავში—პირჯვარი რავა დეეიწერე დელეგატ ქალთანო). სამი დღის უქმელი ვიყავი, თორემ სწორედ პირს წამაღებინებდა, ისეთი შესახედავი იყო. რა მექნა, გამახსენდა შოთას ნაწერი: „ქალი როცა მოგერიოს, გოუმაგრდი, ვით ქვითკირსაო.“.

რა მექნა! ამას შევურიგდებოდი, რომ უარესი არ ექნა.

ერთ დღეს ვილაც მიკაკუნებს კარზე.

მივედი. გავაღე კარი, მარა შიშით კიხაღამ წევიქეცი, როცა შევხედე მილიციონერს. შემატყო რომ შემეშინდა და უცბათ მითხრა: „ნუ გეშინია, შ. კაცო მე შენი ცოლი ვარ, თებრო, მილიციაში ჩავეწერე“. მოვსულიერდი, შევხედე: იმისიგძე მაუზერი დაეკიდებია ვილაც ჩემი ცოდვით საცეს ჩემი ცოლიზა, რომ ორ საქენზე ვერ გოარდი ახლო. შევედით სახლში. იზულა ბოვშებმა. ჩემერიენ: „მამა, მილიცია მოვიდაო“. ბევრი უმტკიცე: „ნუ გეშინიათ, შვილებო, დედათქვენია მეთქი“, მარა არ იქნა, ვერ დავაჯერე ბოვშები. მივმართე ჩემ თემბრონეს: „მითხარი ქალო, როდის მოელება ბოლო ამ შენ განათლებასმეთქი: „ხმა, კრინტი, თორემ თუ დაგადევი ეს მაუზერი, სული გაგვარდებაო“. ბიჭო, მოდი შენ ახლა და ებრძოლე შეიარაღებულ ცოლს. მართლაც, რომ მოუვიდეს ხოში და დაშადოს, რაღა ექნა მერე, ხომ გამაცხებიებს ფეხს.

ბევინაზე მწყერივით.

— როცა სახლში მოვალ, ყოველ დღე პატაკი უნდა ჩამაბაროვო.

ვაიმე ვიყვირე—ახლა კი მოთავდა ჩემი უბედურება-მეთქი ჩემთან ერთად. მაგრამ მან დამიყვავა: „ნუ გეშინია, პატაკი არის, როცა მოვალ ჩემი აქ არ ყოფნის დროს, რაც მოხთება უნდა მომახსენოვო“. მოვითქვი სული. ეს არაფელი. ამას შესძლებს კაცი, რადგანაც განათლებაა-მეთქი და დავემორჩილე ამასაც თუ აწი უარესი არ მიყო.

შავი ზღვისპირელი.

აგვიშენდა ოჯახი

(ტყიბული)

— კაცო, სოფლიდან ამბავი მოვიდა — საწყალ ბაბუაჩემს გაუჩიკინებია ფეხები. შვებულება მინდოდა. დავათრევ ერთი კვირეა ქალალდს და გამგე ვერ ვნახე, რომ ხელი მოვაწერიოო. იქნება შეგხვდა სადმე?

— რავა, თქვენთანაც მასეა?! მე მეგონა მარტო ჩვენი გამგეა ასეთი!

თურმე თქვენიც ყოფილა.

ასე შესჩივოდენ ერთმანეთს ძველი და ახალი მაღაროების მუშები.

—- რა უჭირს, ბიძია. ამ სამას ოთხას მანეთებს ქე იჩხრიალებენ ჯიბეში და რაში ენაღვლება შენი მუშაობა. ახალი მაღაროების გამგე თუ იცი ავად ხომ არ არის, რომ ერთი კვირეა არ გვინახავს თვალით?

— თურმე, კაცო, ერთმანეთს ეჯიბრებიან ორივე უბნის გამგეები და არც ერთი არ აქცევს ყურადღებას სამუშაოებს. საწყალი ათისთავები, აგერ ჩვენი ბიქტორია რომაა, დღედაღამე გვირაბში არიან. სამუშაოები ფუჭდება და კაცი არ აქცევს ყურადღებას.

— მაინც ამ ჩვენ ინჟინერებს თუ დაასწარი რამე — ეს ასე ჯობიაო, მდასოიბენ ფეხს ჯირკივით და ვერას გზით ვერ დაარწმუნებ.

ანკესი

ალმაშფოთებელი საქციელი

—გაგონილა ასეთი თავხედობა!? სანიტკომისია მოდის და თუ სისუფთავე არ დახვდა, ყველას დაგვაჯა რიმებსო..; ყველაფერი დავასუფთავეთ, სარკესავით გავხადეთ, და, თურმე, მოგვატყუილეს,— არავინაც არ მოდის.,. ხულიგანია ვინც ასეთი ხმები დაჰყარა და მთელი ეზო მოგვატყვილა.

(„კროკოდილიდან)“.

იულიას სკოლა

ოფშკვითი

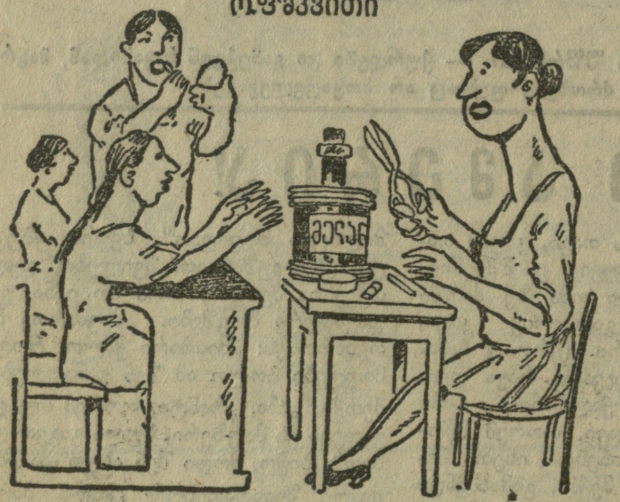

იულია, (რა თქმა უნდა — **მელაძე**): — **ეს არის „მანი“, ეს არის „კური“... ისწავლეთ „მანი კური“.** (ისწავლიდენ მოწაფეები მანიკურის კეთებას თუ არა?.. რა თქმა უნდა ისწავლიდენ!).

ქ უ თ ა ი ს ი

(საქსოვი ფაბრიკა)

იავ ნანა, ვარდო ნანა, იავ ნანინაო
ნიკურაძე სწორ გზაზედა რამ ააცდინაო.
მუშკორის ეძებს ვერ მიაგნო ნეტა რისთვისაო.
აგრძნობინეს თვისი ნაკლი და ეს იწყინაო.
ოედკოლეგიას მიუხტა ბდღვერი ადინაო,
„ყველას შავ დღეს დაგაყენებთ თქვენ ამისთვინაო“
იავ ნანა, ვარდო ნანა, იავ ნანინაო
გაზეთ „წითელ ფეიქარო“ ვინ დაგაძინაო.

პატარა ანკესი

ჩვენი სოფელი

სოფ. ჭალა

ტარტაროზჯან, გთხოვ მისმინო, კიდევ მინდა გითხრა რამე.
ქალის ხალხი მოგაგონო, მათი სიტყვა ვერ ვიწამე.
ივანე სიხარულიძე რომ ბრძანებლობს, ვიტი, მარა,—
ტყუილს სწორად დაგაჯერებს, თავს დაუკრავ, ეტყვი: „კმარა“.
გოგიტიძე ეს ძველია, მიწას ყიდის თურმი ჩუმად.
(საბაშვილმა ხომ იყიდა მიწა-სახლი სულ ბითუმად).
მართალია, ეს გაიგეს, ყველას მოხვდა საქმე ყურში,—
მაგრამ ადრე „მიფუჩეჩდა, გაჰქრა“ სამ ჩეთვერ კახურში...
ლეონიძე ჩხატარაშვილს, ვინ არ იცნობს (ბრმაც კი მგონი),
ძმა-ბიჭებში გმირთა-გმირი, ჩხუბის - გარტყმის გამომგონი.
ნარდ-კარტობის ჩუმად ჩითვა ეს ხელობა არის მათი.
(ჯიბეს ყოველდღე იცლიან მათთან ერთად კიდევ ათი).
კაპიტონის ქალიშვილი (მაგრამ იმას ვიტყვი მერე)
სიხარულით ყველგან ჰყვირის „კავერკოტი“ შევიკერე.
გამიკვირდა: „სად იყიდა.“ (გვერდზე ითსებს ვუთხარი)
— თუთხმეტ თუმნად შენც მოგიტან, დაგჭირდება ულლად ხარი.
ტარტაროზო კონდრაბანდას ჭალას—„ჩითავს“ თითქმის ყველა.
რამდენი გსურს რომ იყიდო თუ დაგჭირდეს გვთხოვე მეველა.
ყველა ნმათქვამს საიდუმლოდ, შენთან ვამბობ გიმხელ ამას.

„ინანო“.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲐᲬᲓᲐᲘᲬᲧᲔᲑᲐ:

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ

— შემიშვით გამგესთან, მხოლოდ ხელის მოწერა მინდა!

— გამგე არ არის... შვებულებაშია!

ᲔᲠᲗᲘ ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ

— შემიშვით გამგესთან, მხოლოდ ხელისმოწერა მინდა!

— გამგე არ არის... მივლინებაშია!

ᲝᲠᲘ ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ

—შემიშვით გამგესთან, მხოლოდ ხელისმოწერა მინდა!

— გამგე არ არის... აგარაკზეა დასასვენებლად.

ᲡᲐᲛᲘ ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ

—შემიშვით გამგესთან, მხოლოდ ხელისმოწერა მინდა!

—გამგე არ არის... გადაყენებულია!

ტარტაროზის ლექსიკონი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რახტაკაუერი — საეჭვო პიროვნება, რომელიც ძლიერულად ცხოვრობს და გაურკვეველია, თუ საიდან მოაქვს საშუალება. ჩვენში ბლომად მოიპოვებიან ისეთები, რომლებიც მოკალათებული არიან ზოგიერთ ჩვენს წარმოება - დაწესებულებებში.

რაუტი — გამგის დაპატიჟება ნათესავის სამსახურში მოწყობის მიზნით.

რებუსი — ფუტურიზმი; ფუტურისტული ლიტერატურა.

რეგისტრატორი—დასაბამი და დასასასრული.

რეგრესი — სატყეო ტრესტი.

რედაქტორი — ხირურგი; წერილის მეორე ავტორი; ავტორის დუბლიორი, ორეული.

რედისკა — კომუნისტი ბრჭყალებში, რომელსაც პარტიიდან გამოაგდებენ მომავალი წმენდის დროს.

რევერანსი — მაკდონალდის სალამი ბურჟუაზიისადმი.

რევიზია — ციებ-ცხელება, რომელიც იწვევს კუჭის აშლასაც.

რეზოლიუცია — 1) წინადღით შემუშავებული ტექსტი. 2) წითელი მელნისა და გამგის დანიშნულება.

რეკომენდაცია — ნებადართული, ლეგალური პროტექცია.

რეჟისორი — კაცი, რომელიც ისე გამოცვლის ნაწარმოებს, რომ სათაურის მეტი ავტორის არაფერი რჩება.

რეცენზია — თავისი სიმპატია — ანტიპარტიის გამომჟღავნება წერილობითი საშუალებით.

რიკოშეტი — პოზა ცოლის მოთხოვნილების მოსმენის დროს, ანდა თვით ამ მოთხოვნილების მიმართულება ქმრის ყურებიდან.

რისკი — პირველი ნაბიჯი გამფლანგველისა. ცოლის შერთვა.

რომანი — კომედია, რომელშიაც ორი მომქმედი პირია — ქალი და ვაჟი.

როსინანტი — ფოთის ტრამვაი.

რული — ზოგიერთ ქმართათვის ცოლის საჩვენებელი თითი.

სემაფორი — გამგის კარებთან მდგომი მეკარე.

სენსაცია — ტელეფონის ცენტრალურ სადგურის მიერ გამოძახებისთანავე პასუხის გაცემა და შეერთება სასურველ ნომერთან.

სინეკურა — უსაქმო თანამდებობა, ჯამაგირიანი ადგილი, რომელიც არავითარ შრომას არ ითხოვს. ფულის მიღება მთქნარებაში.

სირენა — თანამშრომელი ლამაზი ქალი, რომელიც აღლო ხანში გათხოვებს აპირებს.

სიურპრიზი — 1) ცოლის მიერ ქმრისათვის სადილის დამზადება. 2) ჩვენს კანტორაში ჯამაგირის დროულად დარიგება.

სკანდალი — ჩვეულებრივი მოვლენა პოლონეთის სეიმში.

სტატუა — შიკრიკი, როცა ის გამგის წინაშე სდგას.

სტოიკი — ტელასის აბონენტი.

სტოპ: — ადმინისტრაციის მიერ კამათში გამოსულ მუშის შეჩერება, როცა ეს უკანასკნელი იწყებს წარმოებაზე ნაკლზე ლაპარაკს.

სტრაბიზმი — ბრუცანობა, ელამობა; ემართებათ უმთავრესად ადგილკომებს.

სტრაბოტომია — ოპერაცია თვალის დაბრუცანობის, ელამობის გამოსასწორებლად, ე. ი. ადგილკომის გადარჩევა.

სტრაუსი — სირაქლემა, ანუ შიკრიკი.

ტაბურეტი — სკამი, რომელსაც საზურგე არა აქვს. აქედან — დაწესებულებაში ისეთი თანამშრომელი, რომელსაც პროტექტორი არა ჰყავს, რომ შემცირების დროს დაიცვას.

ტაიფუნი — გაჯავრებული გამგე.

ტელეფონი — ნერვიული ავადმყოფობა (იხ. სენსაცია).

ტორტი — უებარი წამალი კაპრიზი ცოლის მოსარჩენად.

ტრამპი — მოხეტიალე არამზადა. თანამდებობის პირი, რომელსაც უყვარს მივლინებები.

ტრამვაი — სამსახურში დაგვიანება.

ტრანსპირაცი — (ოფლის გამოდენა), რევიზია.

ტრიუკი — 1) ისეთი გაძრომა - გადახტომა, როცა პიროვნება წმენდას გადაურჩება. 2) ბიუროკრატის მიერ სახლიდან სამსახურამდე ფეხით მისვლა.

ტრიუმფატორი — ძველად ტრიუმფის გმირი, გამარჯვებული. ჩვენს დროში — კაცი, რომელიც ხინდიკატის რიგიდან გამოიტანს სანიფხვე ნარმას.

ტუბერკულიოზი — ჭლექი, რომელსაც ავრცელებს კოოპერატივი... კერძო ვაჭრებში.

ტურნე — კანცელარიაში შემოსულ ქალალდის მარშრუტი.

ტუსუნი — ცარიელი სიტყვები, ცრუპენტელაობა. გაჩოგონებულია ერთა ლიგის სამშვიდობო კონფერენციებზე.

ფაეტონი — დროს - შოვნა, ტყავის - გაძრობა, უნიჭრო რამ.

ფანტაზია — ფიქრები ტირაჟების გათაშაშების ხანაში.

ფანტაზიორი — შრომის ბირჟაში ახლად ჩაწერილი.

ფარფაროლი — ლაყბობის მოყვარული; ერთა ლიგის წარმომადგენლები.

ფარისეველი — იხ. ზემოდ „ფარფარონი".

ფარსი — ერთა ლიგის ყოველი სესია.

ფენიქსი — კაცი, რომელსაც თავისი შავი წარსულის გამო ითხოვენ სამსახურიდან შტატების გაწმენდის დროს, მაგრამ შემდეგ პროტექციის წყალობით ისევ ეწყობა სამსახურში.

ფიასკო — სამშვიდობო კონფერენციების შედეგი.

ქაოსი — ზოგი დაწესებულების ბუხგალტერია.

ქვოტრუმი — მიუწვდომელი ციფრი, (არა რაოდენობით, არამედ თავის მოყრით).

ქსანტიპა — სოკრატეს ცოლი; ქალი კაპასი და აწჩხლი. ჩვენს დროში ბევრი ქსანტიპებია, ხოლო სოკრატი ერთიც კი არ არის.

ჩემოდანი — ჭურდების კერძი (ტფილისის სადგურზე).

ცენტრმიმსწრაფი ძალა — პროვინციაში მომუშავეთა სურვილი და ცდა ცენტრში გადმოსვლის შესახებ.

ცერბერი — სამთავიანი ბოროტი ძაღლი, რომელსაც ფაფარი და გველის კუდი ჰქონდა და რომელიც იცავდა ჯოჯოხეთის კარებს.

დღეს ამ ძაღლის შთამომავალი არის გერმანიის პოლიციის უფროსი ცერგიბელი; (გვარიდანაც სჩანს ცერბერთან ნათესაობა).

ჰიდრა — ძველს საბერძნეთში მრავალთავიანი გველვეშაპი, რომელსაც ერთი მოკვეთილი თავის მაგიერ ამოსდიოდა მრავალი. მოჰკლა ჰერკულესმა. აქედან — აღმოუფხვრელი სენი, ბოროტება. თანამედროვე გაგებით და ჩვენს სინამდვილეში — ბიუროკრატიზმი, რომელსაც რამდენიც არ ებრძოლო, მაინც არ ისპობა.

ჰერკულესი — მსუბუქი კავალერისტი, (იხ. ჰიდრა).

ალფარი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უშუშო თვალები

გადახრები და გადმოხრები

— მოქ.„ ტიციან, წაიკითხეთ?

— რა?

— აი, პროლეტარული კრიტიკოსი მემარჯვენე გადახრას რომ გაწერთ?

— მერე რა არის აქ არაჩვეულებრივი?

— როგორ? განა, თქვენც გადახრა გახასიათებთ?

— ერთი კი არა, მთელი ორი და, თუ საჭირო შეიქნა, სამიც!

— არაფერი მესმის.

— გაუგებარი აქ რა უნდა იყოს? აბა, სად ნახულა, რომ ყველა არსება სწორად დადიოდეს?

— რამდენადაც მე ვიცი, თავის ყაიდაზე ყველა სწორად დადის.

— როგორც სჩანს, შენ ჯერ უბრალო ბატიც კი არ გინახავს. მაშ, ნახე და გიგებ. ბატი, როცა მარჯვენა ფეხსა სდგამს, მარცხნივ იხრება, როცა მარცხენას მარჯვნივ.

— მესამე გადახრას როგორ-ღა ახერხებს?

— აი, საკენკს რომ უყრიან. თუ ზუსტად ხდება ეს საკენკის დაყრა, ბატიც მას თავს აყოლებს.

— მერე თქვენ ადრევე გახასიათებ-დათ ეს გადახრ-გადმოხრები, თუ მარტო ამჟამად გჭირთ?

— რატომ? ძველთაგანვე ასე მოდის. ძველად, მაგალითად, როცა გრიგოლს ან პაოლოს ვაქებდი ხოლმე, ეს, იგულისხმე, მემარჯვენე გადახრა იყო, თუ გნებავთ. წინ გადახრაც; როცა უფრო წვრილი რანგის „ცისფერებს“ ვაქებდი, ეს იყო მემარცხენე გადახრა და, თუ გნებავთ, ცოტა უკანაც. ეხლა ცოტათი როლები შეცვლილი, თორემ გადახრებს ყველა თავის ადგილებზედვე რჩებიან, ე. ი. ჩემში.

ᲙᲕᲘᲠᲐᲡ, ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, ᲝᲗᲮᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, ᲞᲐᲠᲐᲡ�კᲔᲕᲡ, ᲨᲐᲑᲐᲗᲡ ᲓᲐ ᲙᲕᲘᲠᲐᲡ. ᲡᲮᲕᲐ ᲓᲦᲔᲔᲑᲨᲘ ᲚᲘᲐᲐ.

2. „ნაბავის“ საკითხი.

— გაიგე?

— რა?

ნიუიორკიდან ძველა-ძველებიან ცალებს ალარ აგზავნიანო...

— შენ თუ გიკვირს, თორემ ჩემთვის ეს სავსებით გასაგებია.

— როგორ?

— როგორ და აგერ უკვე სამი თვე იქნება, რაც ერთმა ჩემმა ნაცნობმა ნაცარქექიამ მოახერხა ამერიკაში გამგზავრება

— მერე?

— მერე და, ალბათ, მან უკვე მოასწრო ნიუ-იორკში მისვლა. ხომ იცი, ასეთი „ნივთები“ გზაში არას დროს არ იკარგება, არც ხდება, რადგან წასახდენი უკვე ალარაფერი არ აის, ამ მხრივ იქ ყველაფერი თავის რიგზეა.

— მერე ცალების გზავნის შეწყვეტას ამასთან რა დამოკიდებულება აქვს?

— ჰმ! როგორ გეტყობა, რომ შენ კომერციისა არაფერი გესმის და არც ამერიკელებს იცნობ!..

— არ მესმის.

— არა, რა დიდი სმენა ამას უნდა. როცა ნიუიორკელები ჩვენგან იქ მასულს „ნაგავს“ ნახავდენ, და კბილს კარგად გაუსინჯავდენ, განა ამის შემდეგ ისინი კიდევ-ღა გაბედავენ თავიანთი „ნაგავის“ ჩვენში გამოგზავნას? კონკურენციის კანონები იმათ ჩვენზე უკეთ ესმისთ!.. მუგუზალი.

ᲡᲐᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝ ᲥᲐᲦᲐᲚᲓᲘ

— ჩვენ სწორედ თქვენის ციკულიარებით გამოვაცოცხლეთ ჩვენი სოფლის მუშაობა.

— ნუ თუ!? განა, ასე სასარგებლოდ იყენებთ ჩვენს ციკულიარებს? ყოჩაღ, ყოჩაღ, რომ ასეთი ყურადღებით ეპყრობით მათ.

— თქვენის ციკულიარებით ხიდი გავაკეთეთ, ქოხ - სამკითხველო შევაკეთეთ, სხვადასხვა სექციების მუშაობაც გამოვაცოცხლეთ. ერთი სიტყვით საქმე წინ წავიდა.

— როგორ? ჩვენს ციკულიარებს არჩევდით და ხელმძღვანელობდით იმით, თუ...

— სწორედ რომ ვარჩევდით. საბჭოების მუშაობაზე ვგზავნიდით ოცდა ჩვიდმეტ ფურცლიან ციკულიარს. თესვის კამპანიაზე ორმოცდარვა ფურცლიანს, ხელში აღებაც კი გვიჭირდა ისე მძიმე იყო. კოოპერატივი თავის ანგარიშს გვიგზავნიდა ას ოთხმოცდა ცხრამეტი ფურცელზე...

მე თქვენი მაინც ვერაფერი გავიგე!

— რა არის აქ გაუგებარი? ციკულიარებს, რომლებსაც თქვენ გვიგზავნიდით, ვერაფერი გავუგეთ და კუთხეში ვაგროვებდით. შეგროვდა ოცდა თექვსმეტ ფუთამდე და მივყიდეთ მედუქნეს. ამ ფულით ყველაფერი გაავკეთეთ, რაც ზევით მოგახსენეთ.

მეფისტო

აბუჩად აგდება

ფოთს ტფილისთან ტელეფონით სალაპარაკოთ აქვს მიკუთვნებული ორი საათი, მაგრამ სამტრედია არ აერთიანებს, რადგან ყოველთვის თვითონ ელაპარაკება ტფილისს..

ᲡᲐᲛᲢᲠᲔᲓᲘᲐ (ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲡ):— რა ღირს ᲙᲕᲔᲠᲪᲮᲘ ᲙᲕᲔᲠᲪᲮᲘᲡ მაზანდა გაგვაგებინე! ნამდვილი ᲙᲕᲔᲠᲪᲮᲘ.

ᲐᲠᲐᲔᲠᲗᲮᲔᲚ ᲧᲝᲤᲘᲚᲐ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘ, ᲠᲝᲛ ᲡᲐᲓ. ᲜᲐᲒᲗᲚᲣᲦᲚᲘᲡ ᲡᲐᲞᲘᲠᲤᲐᲠᲔᲨᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲨᲔᲣᲤᲔᲠᲔᲑᲔᲚ ᲐᲓᲒᲘᲚᲐᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲓᲒᲛᲣᲚᲘ, ᲒᲐᲓᲐᲢᲐᲜᲘᲚᲘᲧᲝᲗ ᲡᲮᲕᲐ ᲒᲐᲜ. ᲤᲝ—ᲢᲝ.

— ᲕᲐ, ᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘᲡᲐᲑᲐ ᲡᲐᲓ ᲩᲐᲛᲝᲣᲙᲘᲓᲘᲐᲗ!

ბითუმად (თუ ბითურად)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სურათი 1-ლი (ბიბოს ბინა)

ბიბო (9 წლ. გამგე) გამოვკითხე დღეს მასწავლებელს თქვენი ვაჟის შესახებ.

ლავრენტი: — ოოჰ, შენ გენაცვალე, ბევრი აქ სუსტი?

ბიბო: — ყველაფერში სუსტი ჭონია.

ნიურა (ბიბოს ცოლი) — რა გვიქენით აგი გუშინა? გაგიგონიათ, გენაცვალე, საშაქრეთი ღვინის სმა! დღეს რო დავხედე მის კასტიუმს, გულზე შემომეყარა, თლათ გასვრილია ღვინით და საცივით.

ელპიტე: — ბიბო რო არ ყოფილიყო წუხელი ჩვენსას, საშინელი მოწყენა იქნებოდა; რაც აი ბოშენიკები შამევიდენ, ლავრენტი ამის მეტად არ მინახავს ასე მხიარული. ბიბოს მეტს არც ერთს არ დაგულევია ლამპის შუშით ღვინო.

ლავრენტი: — რა ეშველება ახლა მაგ ოჯახქორს. თუ ახლაც ვერ გაათავა, 23 წლისაა მაგ ვირის ფავი და ქე წეიყვანებენ ჯარში. დღეს ხომ არ გაშოგიძახიათ?

ბიბო: — გაშეგიძახე და მარტო იგი ეკითხე, გუშინ რო ვასწავლე; მაინც ვეფერი მიპასუხა.

ლავრენტი: — დეიბნა ნაშდვილად, თვარა ქე იმაცადინა გუშინ. (ტელეფონი რეკს).

ბიბო: — ალო, აჰ, დიახ, ჰო ბიბო ვარ, ბიბო. პარმენი ხარ? აჰ... ნე ბესპაკოისა, ნე ბესპაკოისა, ვსიო სდელანო. ვახშამი შენზეა. და ბროს კაცო, შენ უნივერსიტეტიზა იფიქრე რამე, თვარა აქაური ამბავის ნუ გეშინია, სვაი ლიუდი... (ლავრენტის) მართლა, კაცო, სოციალური მდგომარეობა ხომ არ შეუშლის თქვენს ვაჟს უნივერსიტეტში შესვლას?

ლავრენტი: მოწმობა ვიშოვე, რომ ჩემ ხარჯზე არაა. მერე ახლა კომკავშირში დავაწყებინე კიდე სიაოული.

ნიურა: — რაგა, პავლუშა კომსომოლია?

ლავრენტი: — არა, ბატონო, ლმერთმა დეიფაროს. ისე, საჩვენებლად, უნივერსიტეტიზაა საჭირო.

ნიურა: — ჰოო, არ გამიკვირდა— ლავრენტის შვილი და კომსომოლი!

სურათი მე-2-ე (ლევანის ბინა)

ზინა: — პირველი ეგზამენი ქართულში იქნება ხომ, ბატონო მასწავლებელო?

ლევანი: — ქართულში იქნება ხო. ჩაიწერეთ: „ბლეხის მდგომარეობა ეგნატე ნინოშვილის ნაწერებში“, შეორე — „ბატონი და ყმა ილიას ნაწარმოების მიხედვით“.

საშა: — აგი იქნება ბატონო თემათ?

ლევანი: — თქვენი საქმე არაა მაგი. აი ორი თემა კარგად მოამზადეთ.

სურათი მე-3-ე ნიკანდრის ბინა

ნიკანდრი: (კითხულობს წერილს): —„შვილებში გამუურჩეველო ნიკანდრი! თუ გახსოვს ალმასხანა რიკრიკაძე, ჩვენი მეზობელია სოფელში. მისი შვილი გერასიმე სტავლობს თურმე შენთან. ძაან გაჭირვებული კაცია მაამისი.

საწყალმა გეიგო ახლა, რომ ბრეველი სუსტი ქონებია გერასიმეს. გეხვეწება — დიეხმარო რამე, უნივერსიტეტში მაინც არ შემყავსო. საცხა სოფელში მივაგდეფ მასტავლებლად და კაიაო, სხვათ მაინც არაფერათ არ გამოდგებაო.

შენი მამიდა ფაქიზო

სურათი მე-4-ე (ბ ფლედი)

ლილი: — რა ქნა შენს საგანში ჭანუყვაძემ?

ნელი: — ნი სლოვა.

ლელი: — კაი ერთი, თუ ლმერთი გწამს. ი ტაკ მნოგო უ ნეიო სლუჩაიზ ატმეტოკ. შენ თუ მუუმატე ახლა კიდევ, დეიღუპება ი უბიდური და ვერ უუვალ დედამიწის საყვედურს. ტემ ბოლეე დუმკა, ანა ვ უნივერსიტეტ ნე პასტუპაეტ.

ნელი: — თუ უნივერსიტეტში არ მიდის, პუსტ პადაეედიოტ ადინ გოდ.

„აქტივისტი“

კიდლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრები არ ესწრებიან რედკოლეგიის სხდომას.

რედკოლეგიის წევრი: — რაო? სასამართლო კიდლის გაზეთის შესახებ?! სარედაქციო კოლეგია ზის საბრალდებულო სკამზე, და მეც მიბარებენ?.. ამხანაგო, ეს ინტრიგა და ცილის-წამება. მე ერთხელაც არ დავსწრებივარ რედკოლეგიის სხდომას და რაში უნდა დამდოთ ბრალი!

ლელი: — ბეჩა, უნივერსიტეტი კი არა, თხოვდება. უ ნეიო ენენიზ. მივცეთ, ბოშო, ატესტატი. შენ რა გენაღვლება — ყავდეს ქმარს ატესტატიანი.

ნელი: — ხარაშო, მარა ტი ი დრუგიმ სკაჟი, ჩტობ ტე ტოჟე პადდერჟალი.

ლელი: — ტი აბ ეტომ ნე ბესპაკოისა. სხდომიდან შენ ჩემთან წამოდი სახში. დედამისმა იმისთანა ხაჭაპურები ჩამეიტანა, რომ დუღს ყველი შით. მერე იცი ვინ იქნება ჩვენსას? რაფოს მოყავს ჟილინი. მოსკოვიდან რომაა ჩამოსული. ჩვენი კავშირის ცეკას წევრი. განათლების სახლში რო გააკეთა მოხსენება.

ნელი: — დეიღუპე, საცხა შენ, გაგისკტა მიწა. რას არ მოახერხეფ. რა გიჭიროს, იმიზაა ვეფერს ვერ გიბედავენ.

მოწაფე მიშა: — ბატონო სილიბისტრო. რაფერ იქნება ახლა ჩვენი საქმე ფიზიკაში? არავინ არ ვართ გამოძახილი. თქვენ ორი თვეა არ დადიოდი სასწავლებელში.

სილიბისტრო: — ვისაც სხვა საგნებში სუსტი აქ, ფიზიკაშიც სუსტი ექნება, ვისაც არა აქ სხვა საგნებში სუსტი, ჩემს საგანშიც საკმაო ექნება.

სურათი მე-5-ე (საბჭოს სხდომა)

ბიბო: — აბრამიძე ტერეზი, სუსტი: ქართულში, რუსულში. საზოგადოებათმეცნიერებაში, ეკ. გეოგრაფიაში; როგორ მოვიქცეთ?

ლევანი: — თუ სხვა ოუწევს, მე შემიძლია ქართულში გადაუსწორო.

ბიბო: — სერაფიმა ივანოვმა. აბრამიძე კაკ პა რუსკომო? ნელზია ლი პადნიატ ატმეტკუ? ვაშა სლაბაია მოჟეტ პაგუბიტ ეიო.

სერაფ. ივან.: — და ანა ჟე დვუბ სლოვ ნე მოჟეტ სვიაზატ პა რუსკი.

ლევანი: — რა გამოვიდა აი რუსული ასეთი! თუ ქართულში კი ვუწევ ნიშანს, მაგანაც აუწიოს. ვის რათ ესა ჭიროება ახლა რუსული?

სერაფ. ივან.: — ტავარიშჩ ლევან, ჩტო ვი სკაზალი?

ლევანი: — აი სკაზალა, ჩტო ნა გრუზინსკომ იაზიკა ია პადნიმაიუ იეზუ.

პადნიმაი ი ტი პა რუსკი.

ბიბო: — ვენგს ვუყრი, ვინ არ[illegible] მოშორე მიეცეს ატესტატი აბრამიძეს? (ყველა თითს სწევს. დარაჯ ეპიფანეს შეგოაქვს წერილი).

ბიბო: — (კითხულობს წერილს): „ბატონო ბიბო. სხდომაზე ვერ მოვალ. ავათ ვარ. მე სულ ორი თვეა, რაც ციბაცადინებ ფრანგულში. რას მოვასწრებდი, ანბანიც ვერ გავიარეთ. ჩემს საგანში ყველას დამაკმაყოფილებელი დაუწერეთ.

ვერა ცეცხლაძე

ბიბო: — ცქაფიაშვილი გერმანე— ყველა საგანში სუსტი აქვს.

ლელი: — ოხ, კაკ ჟალ, მერე რა პატიოსანი მშობლები ყავს. შევიდეთ მათ მდგომარეობაში.

ნელი: — დავეხმაროთ, დავეხმაროთ.

გიგო: — როგორც თქვენ იტყვით, კაკ ვი სკაჟეტე. ია ნე მენშე ვას უვაჟაიუ ევო რადნიხ.

გიგო (ჩასწერს) — „მიეცეს".

გიგო: — კურდღელაშვილი ოლიფანტე, ბევრში აქვს სუსტი.

ნიკანდრი: — მაგ მოწაფის შესახებ მე მოგახსენებთ. მაგ ბავში შორიდან დადის და ღარიბი კაცის შვილია.

გიგო: — რომელია მაგი?

ნიკანდრი: — ის არის, ბატონო გიგო, რაფო რომ გთხოვდათ გუშინ.

გიგო: — ააა! ვინ არის მომხრე, რომ კურდღელაშვილს მიეცეს ატესტატი?

ყველანი: — მიეცეს, მიეცეს.

გიგო: — კრეჭიაშვილი ბიქტორ, გარდა რუსულისა, ყველაფერში სუსტი აქვს.

ნელი: — მაგ ყმაწვილი ტფილისის უნივერსიტეტში მაინც არ შედის, მოსკოვში აგზავნიან მშობლები. რა გვენაღვლება, მივსცეთ ატესტატი — წევიდეს რუსეთში.

გიგო: (შიმართავს მასწავლებელ იაკობს) — ბატონო იაკობ, რაა რომ თქვენს საგანში ყველას დამაკმაყოფილებელი ნიშანი აქვს. ნეუჟელი ესე ტაკ ხარაშო ზანიმაიუტსა უ ვას?

იაკობ: ზანიმაიუტსა, ბატონო, ზანიმაიუტსა, ტრიგონომეტრია, თქვენ ნუ მომიკვდებით, ვსეხ ინტერესუეტ.

გიგო: — ჯინორიძე ქეთოს, რა აქვს ბატონო იაკობ თქვენს საგანში?

იაკობ: — ფრიად.

გიგო: (შესკდება სიცილი) — არა გრცხვენიათ ბატონო იაკობ! ჯინორიძე მოწაფე სულ არ გვყავს ჩვენ.

ყველანი: — ხა, ხა, ხა-ხა.

გიგო: — ქოიავა ვარდენ. ეს ბავში ბატონები გარდაიცვალა იანვარში. გთხოვთ ფეხზე ადგომით პატივი სცეთ. (ფეხზე დგებიან).

ნელი: — ბატონო გიგო! მაგ ბავშის მშობლებს მეტი შვილი არ ყავდათ. მივცეთ ატესტატი, ესიამოვნება მშობლებს.

ყველანი: — კარგია, მივცეთ.

ლელი: — მალადეც, ნელი, ზა ტაკოე პრედლაჟენიე!

გიგო: — ლაპარტყავა სონია, 8 საგანში აქვს სუსტი.

ლევანი: — სუსტი ექნება, აბა რა ექნება. არშიყობის მეტს არაფერს აკეთებდა მთელი წლის განმავლობაში.

ლელი: — ბატონო, მაგ ქალიშვილი თხოვდება, მივცეთ ატესტატი (ლევანს ყურში ეუბნება ჩუმათ) ვსე ბუდემ დარაგი პრიგლაშენი.

ლევანი: — მივცეთ, ბატონო, სხვა მაინც არაფერი მიყვება ამ წხრაწლედიდან და ატესტატი მაინც გავატანოთ მზითვათ.

არქიელის გორასა დავეჩვიეთ გორვასა

ვაჟა ფშაველას ქუჩა, არქიელის გორაზე გაუბანტიებელ-ლია და დანგრეული. ღამით აქ კაცი(ს) კი დაიღუპა. გაანათეთ ქუჩა. (თეგზა ამოგდებული)

„ახ, მთვარეო, მთვარეო, საწყალთ იმედო",
უშენოთ გავლა აქ ვით გავბედო!

გიგო: — კვანტრიშვილი იაკინთე — სამ საგანში აქვს სუსტი. ბატონებო, სირცხვილია; ერთს მაინც ვუთხრათ უარი ატესტატზე.

ნელი: — აი ევო სავსემ ნე ზნაიუ. ვუთხრათ უარი კვანტრიშვილს.

სურათი მე-6-ე (სკოლა, სხდომის შემდეგ)

სონია: (მღერის) — გემნაზია გავათავეთ, ოთხებზე და ხუთებზეო, ახლა მივალთ, თუ მიგვიღეს საარშიყო კურსებზეო".

მიზა: — დაშხომ ნატალია, არავინა გვყავს ბადალია. არ დაარტყა ბესარიონს, ჯაან ბიჭო!

სურათი მე-7-ე (ვახშამი)

გიგო: (ჩაის ჭიქით ხელში) — ყმაწვილებო და ახლა კი ამხანაგებო, დღევანდელი დღე თქვენი გამარჯვების დღეა. 9-10 წლის განმავლობაში თქვენ ოფლი ღვარეთ და გადაამუშავეთ თქვენს გონებაში ცხოვრების მთელი სიბრძნე, მართალია, ძნელი იყო ეს, მაგრამ თქვენმა სიყვარულმა სწავლისადმი, დაგაძლევიათ ეს მძიმე საქმე. დღეს თქვენ შეიარაღებული ხართ დიდი ცოდნით. ჩვენ ვამაყობთ და ვიამაყებთ თქვენით მუდამ. იცოცხლეთ, გაგიმარჯოთ. (გადაჰკრავს. მოწაფეები მღერიან „მრავალჟამიერს").

საშა: — ნება მიბოძეთ თქვენი ყოფილი მოწაფეების სახელით უღრმესი მადლობა გამოგიცხადოთ თქვენ ჩვენს მასწავლებლებს. გრწამდეთ, რომ არ შეგარცხვენთ. ჩვენ ვეცდებით თქვენგან შევიღოთ ცოდნა ღირსეულად მოვახმაროთ ჩვენს კულტურულად ჩამორჩენილ ქვეყანას. გისურვებთ ყოველ წელიწადს მისცეთ საზოგადოებას ჩვენისთანა ახალგაზრდები.

სურათი მე-8-ე (ლოფელი)

ფარნაოზი: (შვილს) — ბიჭო. აბა რა გასწავლეს იმ ოჯახდაქცეულებმა ზრდილობა შენ არ გაქ, მუშაობა და საქმე შენ არ გიყვარს ცოდნა შენ არა გაქ. იმ სასწავლებელს ვაკარი დიდი ქვაი, რავა ჩამიყარა წყალში ამდენი ფული და დრო.

ზხზხზი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პ ი რ ი ქ ი თ

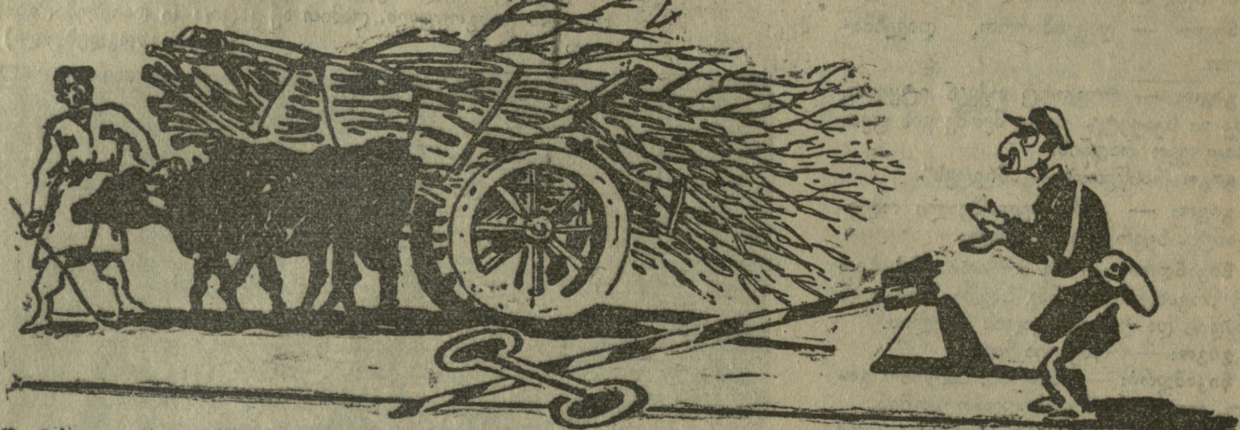

— შე ბრიყვო, შენა ურემს იქით ვერ გადაახვევიეებ?! — ვა, შენ თვითონ რად არ გადადექი? განა ვერ დაინახე ამოდენა ურემი?!

ს ა დ გ ა ვ ე გ ი!!

ორმოც სარევიზიო კომისიას გოდურჩი, ოთხმოცდა ათ საგამომძიებლო კომისიიდან დევიძვრინე თავი, ინსპექციამ ვერაფერი მიქნა და საკონტროლო კომისიამ მარა ამ მსუბუქმა კავალერიამ კი ოხრათ წამყრონჭა!

დილას სამსახურში, რაცხა სამი საათით დევიგვიანე. ისიც ჩემი საქმიზა კი არა, დაწესებულების საქმიზა შევჩერდი პატარა ხანს! ფოდრაჩიკმა დამპატიჟა ზაკუსკაზე და მეც ვარი აღარ უთხარი, ვიფიქრე დაწესებულებაში არ გვაცლიან ლაპარაკს და აქანა რესტორანში უფრო შინაურულად მევილაპარაკებით თქვა და ქე წავყევი მე უბედური!

თურმე მოსულან დილას ეს ახალმოდის რევიზორები და ქე ჩოუნიშნიან უზის წიგნში, რომე გამგემ სამი საათით დეიგვიანაო! მერე რესტორანიდან რომ წამევედი, ღვთის წინაშე, პატარა შეხურებული ქე მოვედი დაწესებულებაში.

ამ გახურებულ გულზე რომ დევინახე ჩემი მაშინისტკა, რაცხამ გამიხიჩინა გულში და პატარა ქე გევეარშიყე! აგი ამბავიც ქე ჩოუნიშნიან თურმე! დიდება შენ სახელს უფალო! აგი რაღა ჩასანიშნავი იყო! მე ვინცხას გევეარშიყები ვისი რა საქმეა! ქალი თუ არაა წინააღმდეგი, სხვას რატომ ეწვის კუდი! დედა, რავალ პუსტიაკზე შემიყენეს საქმე!

რაცხა ორასამდე მთხოვნელი იყო გაჩერებული ჩემ კაბინეტთან, სულ სამ საათს იცდიდენ, თურმე. ლოდინი რომ არ დასჭირებოდათ, მეც ავდექი და მეორე კვირიზა გადაუდე საქმე და ყველანი გოუშვი სახლში. აგიც კი ჩოუნიშნიათ, აგი პუსტიაკი საქმე იმ მსუბუქ კავალერიას! ბიჭო, მთხოვნელები ჩემთანაა მოსული და როცხა მივიღებ ჩემი საქმე არაა აგი! ვის რა დავა აქვს, მარა უსაქმო კაცი ხომ მოგეხსენებათ!..

რაცხა დარაჯი არ მომეწონა სახეში და მოვხსენი სამსახურიდან. თქვენ წარმოიდგინეთ, აგი უბრალო ამბავიც კი შოუტანიათ პრატაკოლში!

ბიჭო, ყველა, ყველა, მარა აგი რაღა ჩასანიშნავი იყო! მერე, რავალ კაცს მიბედავენ რევიზიას! რაცხა პატარა, გუშინდელ სოციალისტს, რომ გოუწიოს კანტროლი, კიდო მესმის, მარა მედა ასეთი გაბიაბრუება, ეს კი ნამდვილი თავხედობაა ჩემი ფოსინე ნუ მომიკვდება!

კაცი გამობრძმედილი სოციალისტურ საქმეებში, ძველის-ძველი რევოლიუციონერი და ვინცხა ცხვირ მოუხოცელი ბალნები მაძლევენ ზამეჩანიას! აგია საქმე, აგია კაი?!. ვაი, ჩემო დღეო, რამდენი რევოლიუცია მე მინახავს, რამდენი პერევაროტი გადოუტანია ამ ჩემს კისერს! მერე,

პ. დევდარიანი (სად. ხრესილის ნადის თავმჯდომარე): — აწი-და რაღა სალაროში შევინახო; ეს არ მირჩევნია!

რავალ კოჩალათ და მოხერხებულათ მიმქონდა ქვეყნის საქმე! მართალი გითხრათ სხვასავით ბევრი ლაპარაკი და ჩუმად მუშაობა არ მიყვარდა! ბოვშობიდან მეჯავრებოდა მეტიჩრობა! უყურებდი შორიდან საქმეს და რავარც შევატყობდი, რომე საქმე კი გეიჩალხებოდა და საშიში აღარაფერი იყო, მაშინვე მოვახტებოდი ჯირკს და უშველებელ რეჩს ვიტყოდი! ჩემის რეჩით დახეთქილი ჰქონდათ ქალს და კაცს ყურის დალაბანდები, ისტე გავკიოდი გახარებული! აგი, ამოტოლა ზღვა ხალხიც მიკრავდა ტაშსა და ორ საათს პრავას იძახოდა! ხალხში მქონდა, ბიძია, საქმე, ხალხში, თვარა ახლა რომ გამოსულან აგი ძუძუმწოვარა ბალნები და პოვერკას მიკეთებენ რავა, ვინ ვგონივარ მე მათ!!

მე პლატფორმის კაცი კი არ ვარ, ბიძია, სტანციის ვარ, ნასტაიაში სტანციის, აპა, რავა! ვაი, ჩემო დღეო, რა მინახავს, რის მომსწრე ვარ და აგენი ასტე იოლათ მიშობიან რევიზიას! რაცხა სამი საათი დევიგვიანე, აგი სათქმელია! ფოდრაჩიკთან ვიქეიფე, აგი სალაპარაკოა! ჩემს მაშინისტკას გევეარშიყე, აგი გასამხელია! ორასი მთხოვნელი სახლში გოუშვი და მეორე კვირიზა დევიბარე, აგი საანგარიშებელია! რაცხა დარაჯის სახე არ მომეწონა და გოუშვი სამსახურიდან, აგი დანაშაულია! მარა საქმე, რომ შემოელიათ აგია, აპა, მეტი რა ქნან! ვაი, ჩემო დღეო, აგია პატივისცემა, აგია დაფასება კაცის, რომე ასეთი პუსტიაკი საქმიზა დამსახურებულ კაცს სამსახურიდან მხსნიან და ულუკმაპუროდ გარეთ მაგდებენ! მერე რისთვის?! ასტე უბრალო საქმიზა?! ვაი, ჩემო დღეო, რავა სულ პუსტიაკზე ჩევიშვლიპე კანჭები! დიდი რამე ქე მაინც ყოფილიყო!..

გოგია.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

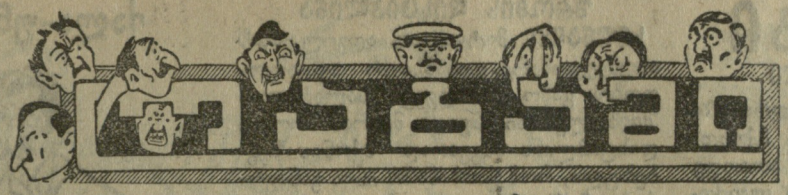

ეს კოლია გეგეჭკორი—
დაპარპაშობს როგორც ჭორი,
და ქალაქი ჭუთაისი—
ჰგონია რომ არის მისი.

(მა—ლი)

ღვინის ძალა ისეთი მიუდგომელი და ობიექტიურია, რომ მისთვის ყველანი თანაბარი არიან.

ღვინის ამ თვისებას ყურადღება არ მიაქცია **კოლია გეგეჭკორმა**, რომელსაც იმედი ჰქონდა, რომ ღვინო მას რამდენიც არ დაელია, ვერაფერს დააკლებდა, რადგან ჯიბეში პარტიული მანდატი ჰქონდა. თუ მაინცდამაინც ღვინოს არ შეეშინდებოდა პარტიულ მანდატის,—ბრაუნინგის, რომელიც კოლიას წელზე ეკიდა, ხომ შეეშინდებოდა!? ერთი სიტყვით, კოლიას ყოველ მხრივ იმედი ჰქონდა, რომ ღვინო მას დათრობას ვერ გაუბედავდა.

მაგრამ... აკი ვსთქვით — ღვინო ყველასთან ობიექტიურია-თქო.

დაითრო კოლია.

ბრაზი მოუვიდა.

ვინაიდან მას სიმთვრალის გამო ლაპარაკი აღარ ეძლო, — ენის მაგიერ რევოლვერი აალაპარაკა.

„მხოლოდ ერთი კაცის დაჭრა მოასწრო“.

„დაჭრილი სამ დღეს იწვა საავადმყოფოში“.

„დამჭრელი სამი კვირა იჯდა გამსახლში“.

„ეხლა ორივენი გარედ არიან“.

ალბად პროტექციამ... „მიილო რა მხედველობაში, რ... ბრალდებული მთვრალი იყო, გაანთავისუფლა სასჯელისაგან და მისი ბრალდება გადაიტანა ღვინოზე, რომელშაც დაათრო ბრალდებული“.

შეიძინეს „დინამო“,
რომ ანათონ მიდამო,
თურმე უნდა მას წყალი,
მიტომ გდია საწყალი.

(ალე-ჰოპ-სანსალა)

ერთის მხრივ და ერთის შეხედვით სასაყვედურო აქ არაფერია.

პირიქით, მოსაწონია ნიკორწმინდის (რაჭა) აღმასკომის საქციელი:

ამ ჩვენს გზებზე ორმო და ტალახია.
შიგ ჩაიხრჩოს აღმასკომი—ახია.
მოიტანა მან მაშინა უძრავი.
რად უნდოდა ეს დინამო ნეტავი?
ვერც კი დადგეს, რადგან არ გვაქვს აქ წყალი
და ქუჩაში მიატოვეს საწყალი.

ავტორის საყვედური უსაფუძვლოა. რა აღმასკომის ბრალია, რომ დინამო უწყლოდ არ მუშაობს? არც ის არის მისი ბრალი, რომ ადგილობრივ წყალი არ არის. აღმასკომის მიზანი, რომ „დინამოს“ **დავდგამთ, გავანათებთ მიდამოს და ხალხი უხიფათოდ გაივლის ამ დანგრეულ გზაზეო“**, — სწორია. თუ კი გზა ელექტრონით განათებული იქნება, ორმო - ტლაპოებს ყველა შეამჩნევს და კისერს არ მოიტეხს.

რას ერჩით! ინდუსტრიალიზაციას ატარებენ ცხოვრებაში.

ანდა, ყოველივე ამას რომ თავი დავანებოთ, განა აღმასკომს ამისათვის სცალია, როცა:

აღმასკომი ხან აქ არის, ხან იქა;
მისი ყოფნა ერთს ადგილას არ იქნა.
ეჰ, ტარტაროზ, საქმე მაშინ წაგვიხდა—
აღმასკომი სათრევად რომ გაგვიხდა.

ამის შემდეგ რა გასაკვირალია, რომ კოოპერატივს—

როცა ჩვენში გზები არის მშრალი,
მაშინ მოაქვს კალოში და შალი.

თუ კი ეს ასეა, რაშიაც ჩვენ ეჭვი შეგვიტანს, საყვედური მაინც არ ეთქმის კოოპერატივს.

გელენიძე ვასილი—
ხულიგნობით ავსილი.
ხელში გეგუთს ატარებს,
თავს ტარიელს ადარებს.

ხონელი.

ჩვენში ორი ტარიელია: ნინოშვილის და რუსთველის. რა თქმა უნდა ვასილს მეორე ტარიელს (რუსთველის) ვერ შევადარებთ. მაშასადამე — ტარიელ მკლავაძეს უნდა დაუძმობილოთ ეს ჩვენი ვასილი.

სხვა არვინ არის კიდევ
დამტვრეული ჩემისანა.
ახლოს ვერავინ მოვა,
ხელში მიჭირავს დანა.
სეტავი სად არის ხონის მილიციას?

ლევორვერი დაუშინა...
ჩაამტვრია ორი მინა...
ვის რად უნდა ეს მდივანი?
მოგვაშორეთ ხულიგანი!

ლოდი

— ავადმყოფობას წამლებითა და ექიმებით კი არ უნდა ვებრძოლოთ, არამედ ტყვიით! — გაიფიქრა და რევოლვერიდან ტყვიები დაუშინა საექიმო პუნქტს.

— არა, ღამის ცხრა საათზე ვის რა უნდა აღმასკომში? საბჭოს სხდომაა? ჰა, მეც უნდა დავსწრებოდი, მარა ქეიფში ვიყავი და ქეიფს ხომ ვერ მოვცდებოდი! დედას ვუტირებ ყველას! — და შევარდა აღმასკომში.

— თქვენი მამისული... უჩემოდ როგორ გაბედეთ კრების გახსნა? შემომჯდარხართ ამ ცარიელ სუფრაზე, ერთი ბოთლი ღვინოც არა გიდგათ, და... რას ყალთაბანდობთ?.. ეგებ თქვენ ვერ იცნობთ ჩემს ძალღონეს? აბა, ნახეთ! — და ფანჯარაში ორი მინა ჩაამტვრია!—აი, ხომ ხედავთ, ასეთი ვაუკაცი გახლავარ... ვის უბედავთ თქვენ —მთვრალი ხარო? ღვინოს ნაკლებად დაუთვრივარ!

— კრინტი არ დასძრა, მოქია, თორემ ამ რევოლვერს ისე მოგაყრი კოხსავით, რომ შენც გაგიკვირდეს!—ემუქრება „ტარიელი“ აღმასკომის მოსამსახურეს, მოქიას.

ალბად თქვენ გიკვირთ—ეს ამბავი ზოაპარია თუ ცხადი?! ანდა სად ხდება?! ვინ არის ეს „გმირი“? არის თუ არა ადგილობრივად ხელისუფლება?

ეს ამბავი ხდება ჯუმათში, სოფ. ჯურუყვეთში, სადაც არის აღმასკომი თავისი ატრიბუტით.

ეს „გმირი“ გახლავთ **იოთომ ერმილეს ძე გიგინეიშვილი.** (კვიცი გვარზე ჰხტის).

— რატომ აღმასკომი არ ღებულობს ამ ვაჟბატონის წინააღმდეგ ზომებს?

ალბად იმიტომ, რომ მის მდივნად ბრძანდება თვითონ იოთომ ერმილეს ძე გიგინეიშვილი.

მზადდება „ტარტაროზი“-ს სპეციალური №-რი

პარტიულ ფმენდაზე

თანამშრომლებს ვსთხოვთ

დაჩქარებით მოგვაწოდონ მასალები

დეპეშები

მშვიდობიანი დღე

ბარცხანა (ბათომის სამხედრო გზა ტკეცილი). დღეს ადგილი ჰქონდა მხოლოდ შვიდ ქურდობას, ათიოდე ცემა - ტყეპას და ორასამდე ლანძღვა-გინებას.

გარდა ამისა მთელი დღის განმავლობაში დილიდან საღამომდე გუგუცას ქმარი არ გამოუცვლია და სხვაზე არ გათხოვილა. ამბობენ — ეს მოვლენა ალბად რაღაც დიდი ამბის წინამორბედიაო.

მეთვალყურე

ჩვეულებრივი ამბავი

ქუთაისი. მუშკოოპის მაღაზიის № 22-ის გამგე სიმირიან მუშკუდიანმა, უკვე აღნიშნა გასამართლების წლის თავი *) 400 მანეთის გაფლანგვით. (მსახურობს თავისს ძველ თანამდებობაზე). გამგეობა თავს იმართლებს: „ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესიაო“... და ჩვენი რა ბრალიაო.

ხლოპუშკა

გვაკლია ეპისკოპოზი

ჭიათურა. სამთო მრეწველობაში ამჟამად მსახურობს: ოთხი მღვდელი და სამი დიაკონი. გამგეობას განზრახული აქვს მოიწვიოს ერთი ეპისკოპოზი, რომ შრომის ნაყოფიერება და წარმოების ზრდა უფრო ჩქარი ტემპით წავიდეს წინ.

ორი ნესვი ერთ ხელში

იქიდანვე. კომკავშირელმა ჯალალანიამ აღდგომა დღეს საღამომდე ლალანიამ აღდგომა დღეს (საღამომდე) ჩაატარა ანტირელიგიური კამპანია რკ. გზის უჯრედში, ხოლო საღამოს მეორე დილამდე — თავისს სიმამრისას ყანწების ენერგიული ყლაპვით.

ძმა ძმისათვის — შავი დღისათვის!

კიდევ იქიდანვე. ტრესტის სამმართველომ შეიწყნარა თავად კოტე წერეთლის „ჩავარდნილი მდგომარეობა“ და აღმოუჩინა ნელთბილი (ნელი მუშაობის მხრივ, თბილი — ჯამაგირის რაოდენობით) სამსახური.

„დაწინაურება“

კიდევ ჭიათურიდან. ყალბი ბიულეტენების დამზადებისათვის ბაქრაძე დააწინაურეს: რაიონიდან პირდაპირ გადაყვანილ იქნა მაზრის მთავარ სატუსაღოში.

ჩხუბი სულ არაფერზე

ესეც ჭიათურა. ქალთა დელეგატებს: ელენეს და ლეონიდას ერთმანეთში ჩხუბი მოუვიდათ რომანიულ ნიადაგზე (ცილობა მიჯნურზე).

შაკო

შრომის დისციპლინა

სიღნაღი. მიტყავეთა ადგილკომის თავმჯდომარე ფინანსიურ ავადმყოფობის გამო დამზღვევ სალაროდან შვებულებაში წავიდა. მაგრამ შრომის დისციპლინა იმგვარად ჰქონია შეგნებული, რომ ქარხანაში ისევ განაგრძობს მუშაობას და ჯამაგირს ღებულობს (ამავე დროს — დამზღვევ სალაროდან საშვებულებოს).

ს. აკიელი

დრო არა აქვთ

ბაღდადი (ქუთაისის მაზრა). გლეხკომის ზოგი მესვეურნი ისე არიან ფლანგვაში გართულნი, რომ არ სცალიათ სასოფლო სამუშაო იარაღები საწყობში შეინახონ და არ დაალპონ — დაჟანგონ მინდვრად.

დამწუხრებული

მზადება

ველის . ციხე (კახეთის მაზრა). მოახლოვდა კოოპერატივისა და ბანკის არჩევნები. ამის გამო გახშირდა ქეიფი - პატიჟობა. ალექსანდრე, საშა და მიშა ერთმანეთს ეჯიბრებიან სუფრის უკეთესად გაწყობაში. ბაზარზე დიდი მოთხოვნილება აქვს ქათმებს და გოჭებს.

ნარ.

უბედური შემთხვევა

სუფსა. კოოპერატივის №. 3 განყოფილების ნოქარი საუზმედ მიირთმევდა რამდენიმე მანეთს. უცბად მას ეს პატარა ლუკმა ყელში გაეჩხირა რევიზიის მოსვლით. ის იყო უნდა დამხრჩვალიყო გუჯაბიძე, რომ გერმანე წამოეშველა და ლუკმა გადააყლაპვინა. საშიში პროკურორის მხრივ არაფერია.

მა—ლი

ჯვარი უფლისა

სენაკი. იპოვეს მღვდლის ჯვარი, რომელიც ქელეხის შემდეგ სიმთვრალეში გზაზე დაჰკარგოდა ჭკუა-გონება დაკარგულ მღვდელს მათე კალანდარაშვილს.

ველისციხელი

ძალა-უნებურად

— თქვენს სოფელში ვინ იბრძვის რელიგიის წინააღმდეგ?

— ჩვენი კოოპერატივი: როგორც კი მოახლოვდება დღესასწაულები, შიგ არაფერი იშოვება!

თავმჯდომარის დაკარგვა

სვირი. თვეზე მეტია, რაც სასეირნოთ წავიდა მივლინებაში საკრედიტო ამ-ბის თავმჯდომარე და დღემდე არ დაბრუნებულა. მპოვნელს ვსთხოვთ ბანკის ფული, რომელიც თავმჯდომარემ წაიღო, დაგვიბრუნოს (თუ, რასაკვირველია, ცოცხალია ფული!).

დე-ქე

ნასწავლი თხა

იქიდანვე: — საიდღანაც ჩამოიყვანეს ნასწავლი თხა, რომელიც ამჟამად სამკითხველოს გამგედ არის. მოვალეობას პირნათლად ასრულებს: დილა ადრიან ცხადდება კარებ-გაღებულ სამკითხველოში და ამაცადინებს ცანცარათა წრეს.

ძირკვაძე

თვალნახული

ბათომის რკ. გზ. საყუდში პურის გაყიდვა ხდება საპირფარეშოსთან, ამის შესახებ არაერთხელ მიმართეს მუშებმა ადმინისტრაციას, მაგრამ ამაოდ.

მრისხანე.

*) გასულ წელს გასამართლებულ იქნა გაფლანგვისათვის და მისჯილი ჰქონდა სასჯელი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჭკუასთან ახლოს

— კაცო, სად მიდიხარ ამოდენა საგრძალი მიგაქვს ორიანტის სასადილოში!

— საკვირველია! სადილისათვის მიდიხარ და საგიძალი მიგაქვს;

— არ გაგიკვირდებოდა, რომ შიგ ერთხელაც გესადილა...

საჭიროა

ქალაქში განუწყვეტლივ დიდი მოძრაობაა. ამ მოძრაობასთან დაკავშირებულია ის გაზშირებული ქურდობა-ჯიბგირობა, რომელსაც ადგილი აქვს სადგურზე, მოედნებზე, ბაზრებზე და ტრამვაის ვაგონებში.

ფულსა და ნივთებთან ერთად იკარგება საბუთები, წიგნაკები და სხვადასხვა საჭირო ქაღალდები, რომლებიც ქურდს ან ჯიბგირს არაფერში გამოადგებათ. ამიტომ ისინი ასეთ ქაღალდებს ხევენ, წვავენ, ან და ჰყრიან, რომ ხიფათი თავიდან მოიშორონ.

აი სწორედ ამისათვის არის საჭირო ისეთი ყუთები, რომლებშიაც შეუძლია „პატიოსან" ქურდს და ჯიბგირს თავისუფლად ჩაუშვას შიგ „ნაპოვნი" საბუთები, ქაღალდები.

ეს ყუთები უნდა დაიდგას: სადგურზე, მოედნებზე, ბაზრებში, ცენტრალურ ქუჩებში, რამოდენიმე—გამოჩენილ და მიყრუებულ ალაგას, რომ „პატიოსან ქურდს" არ შერცხვეს ყუთთან მისვლა. ყუთები უნდა იყოს ცოტათი დიდები, შესაფერი წარწერით: **„ვთხოვთ პატიოსან ქურდ-ჯიბგირებს ნაპოვნი საბუთები, წიგნაკები, ქაღალდები და სხ. ჩაუშვან ამ ყუთში".**

ყოველ დღე დილით ჩამოივლის დანიშნული პირი სისხლ. სამართ. მილიციიდან, ამოიღებს ყველა ყუთებიდან ქაღალდებს და წარადგენს მილიციაში, სადაც გამოცხადდებიან დაზარალებულნი დაკარგულ საბუთების მისაღებათ.

ლ. კოზ-ძე.

ორიანტში

ტარტაროზო, კუდის რიკთან რომუშკოპის სასადილოა ორიენტის შენობაში, ერთს ვერ შეიხედავ იქინე, თუ მარტვა ჩემისანა საწყალი კაცის დაბრიყვება შეგიძლია!?

შეიხედე ბიძია, შეიხედე იქინეც. მარა მშიერი არ წახვიდე, ერთი დღის საგზალი მუცელში ჩეიყარე და სამი დღის კიდე ხურჯინით რქებზე გადეიკიდე, თვარა იი დღეი დაგადგება, რაც მე დამადგა გუშინ.

საქმეზე ვარ ტფილისში ჩამოსული.

შენ ქე იცი, რომ კაცს ჭამა უნდა.

ჰო-და მევიდა სადილობის დროი, რომ მომისავსავა კარქათ კუჭმა, დავაპირე სადილათ წასვლა, სულ ნახევარი საათი მქონდა დროი, პოეზით უნდა წავსულიყავი ქუთეიში ნათესავის დასაფლავებაზე, (იმას მიეწია ვინც მე მშიერი დამტოვა იმ დღეს). ვიფიქრე—აგერაა ახლო მუშკოპის სასადილო ორიენტის შენობაში—მეთქი.

დავალირი თავი და გუგუყიდი. მივედი. იცოცხლე იგი შენობა იყოს შიგნიდან და გარედანაც. შევედი შით, უკრავენ, მარა რას უკრავენ ე ბუსკანტები. ასე გეგონება—კონცერტია და იმიზა მოსულა ამდენი ხალხი. არც ერთი არ ჭამს სადილს, ყველა ბუსკანტებს მისჩერებია. ერთი ნაცნობი ადგა სუფრიდან და მიდის. ვკითხე: თუ ისადილა. პასუხი არ მომცა, ჩააქნია ხელი, ჩეიცინა და წევიდა. ნამდვილათ შევცდი, უცნობი მივილე ნაცნობათ-მეთქი და დავჯექი სტოლთან.

დავაბრახუნე ერთი, დავაბრახუნე მეორე. კაცი ყურს არ აქანებს. თურმე ნუ იტყვი, თლათ რო დაანტვრიო ყოლიფერი, ვის ცალია შენდა! გევიდა ნახევარი საათი; დამიდვეს რაცხა მანიას (უკაცრავად, მენიუს) კარტიჩქა და გეიქცენ. გევიდა კიდევ ნახევარი საათი; მეიტანეს საინი და დაადვეს. გეირბინა კიდევ ნახევარმა საათმა; მეიტანეს ჩანგალი და გეიქცენ. მერე მევიდენ და მკითხენ: „რას ჭამო". ყველაფერს ვჭამ, ოღონდა მომიტანეთ-მეთქი. ნახევარი საათის შემდეგ მეიტანეს ბორში. არიქა, გათენდა აღდგომა მეთქი და ის იყო უნდა შევდგომოდი ჭამას,—გევიხედე, სადაა კობზი.

ერთი სიტყვით, რაღა თავი შეგაწყინოთ, დიდი ხნის შემდეგ მევიდა კობზი და პური. შევჭამე იგი,—და რაც მეორე კერძის ცთაზე დრო დამჭირდა, იმდენი დღეი ნუ აცოცხლოს ღმერთმა და შენმა გამჩენმა იმ სასადილოს გამხსნელი.

თურმე ნუ იტყვი, კაცო, და ამ ოჯახქორებს ორი მსახური და თუთხმეტი ბუსკანტი ჰყოლია. მარა კაი ეშმაკები კი არიან. ბუსკანტებით აჩუმებენ მშიერ ხალხს. უკრავს ბუსიკა „თავო ჩემო, ბედი არ გიწერია"-ო. იქინე სასადილოთ მისულს რო ბედი არ უწერია, ახლა მეც ქე დავრწმუნდი. ხანდისხან ლეკურსაც დოუკრავენ. (ამ მშიერს ხალხს რა ელეკურება!?).

ჰო-და, შე კაი კაცო, შენ შემოგეხვიე იმ ლამაზ კუდზე და დაგაკვდი მაგ მოლალუნებულ რქებზე, ქენი სიკეთე, გადაკარი ერთი სამი კვარტი კახური სადმე კერძო რესტორანში და შეფრიილდი ამ მუშკოოპის სასადილოში. დეერიე მაგ რქებით მტყუან და მართალს და წამუაგე ზეთ. მართალს ქე რას ერჩი და მტყუანს რომ მაგის სიგრძე კუდს გადაატყუნებდე, კაი იქნება. თუ მაგას გამაგონეფ, ძაღლის შვილი ვიყო თუ მაგარი ძღვენი არ მოგართვა ვინმე ბიუროკრატმა თუ მღვდელი.

ლაია.

ვუშველოთ ჯუმათს!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თუ საჩქაროდ ზომები არ იქნა მიღებული, რამდენიმე ათეულ წლების შემდეგ, როცა ჯუმათის ბულუბანელების თაობა და მოსახლეობა მოკვდება, ჯუმათში აღარავინ დარჩება და იგი დაცალიერდება, რადგან ექ. კოწია ქაჯაია და მისი პირადი მეუღლე მაგდანა გიგინეიშვილი გადამწყვეტ ბრძოლას აწარმოებენ ბავშვების გამრავლების წინააღმდეგ — ფეხმძიმე ქალებს რომ დაინახავენ, ურჩევენ და აბორტს უკეთებენ.

„გიული“

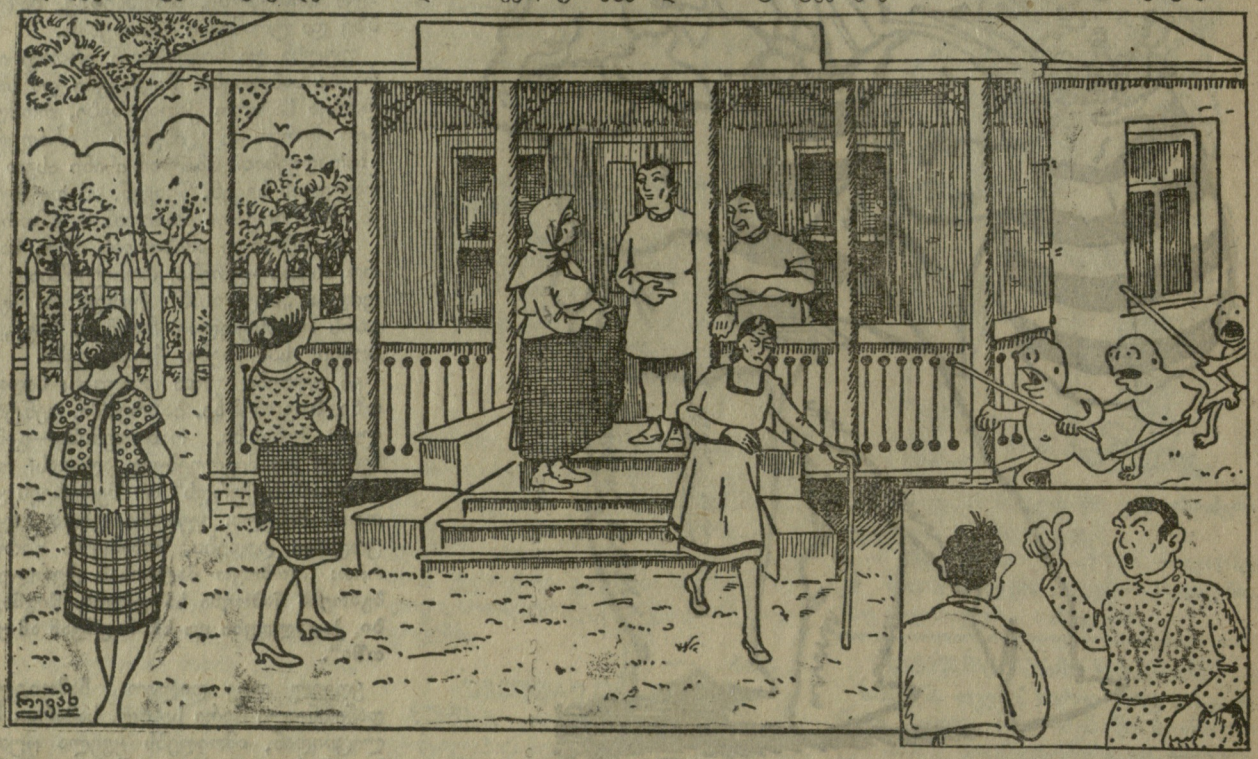

ქაჯაია (თავისს ცოლს): — ნამდვილი მადანია ეს ჯუმათი—ამდენი ორსული ქალი არსად იქნება. მართალია: ოზურგეთის ჯანმრთელობის განყოფილებამ დაგვითხოვა, მაგრამ ჩვენ მაინც აქა ვართ და ეს ფულები მოდის და მოდის!

მათი მსხვერპლნი: — ჩვენს ბავშურ უსუსურობას თქვენდამი ზიზღი და აღშფოთება გარდაჰქმნის ძლიერებად და სასტიკ პასუხს გაგებინებს.

ქაჯაია - გიგინეიშვილის მოსვლამდე დაბადებული ბავშები: — კიდევ კარგი, რომ ამათ მოსვლამდე დავიბადეთ, თორემ ვერც ერთი ჩვენთაგანი ვერ აცდებოდა მათ სახლის უკან ამოთხრილ სასაფლაოს ორმოს.

სამტრედია

შაბათი რომ დაიამდება, კვირა გათენდება;
ეს ჩვენი მუზიკანტები 10 წლიდს მიადგება.
საკრავს ხელში აიღებენ, მარში დაიწყება;
3 საათზე „სატირალში“ ყველა წაბრძანდება.
ბლოვის მარშთან ერთად ფლავი ყველას აგონდება.
ბენედიკტე აკოპოვსა ნერწყვი მოადგება.
ახობაძე ალექსანდრე ფეხზე წამოდგება;
ფლავის გემოს მოიგონებს, ხახა გაუშრება.
„წამო, ბენო ფლავისაკენ, რალა გვენაღვლება“.
შავი პური საინებით ალეს ულაგდება;
ჩუმად-ჩუმად ეს პურები ჯიბეს ულაგდება.
ბენედიკტე ღვინოსა სვამს, და ცოტა შეთვრება.
„აბა ფლავი მომიტანეთ“—ბენო აყვირდება.
კლარნეტისტი გეფერიძე კარებს მოადგება.
მას სტეფანა თეოდორე ჩუმათ გამოჰყვება;
არც აცივა, არც აცხელა შიგნით შებრძანდება.
სატირალში ლხინის შემდეგ დაჰკა გაჩაღდება
გეფერიძე აკოპოვსა ყელში მივარდება:
„ჩქარა ფლავი გადმოყარე, თორემ წაგმწარდება“,
ერთი ორი ლავაშებიც თედორეს მოხვდება.
როდესაც, რომ მათი გული დარტყმით მოჯერდება,
ეს ოთხივე მეგობარი, გარედ გაბრძანდება.
ზოგი მთვრალი, ზოგი პურით სახლში დაბრუნდება
ამნაირად, ტარტაროზი, საქმე გათავდება.

ნადირაშვილი

ვანი

ვანში არის ადგილკომი გამკურნებელ „მედ-სანშრომის“
(თუმცა მისგან არ გვინახავს ჩვენ ნაყოფი წმინდა შრომის).
დუბროვია ისაკჯანი, მოციქულთა თანასწორი;
აფთიაქშიც კი ლოკულობს, თორაში კი არ ჰყავს სწორი.

— :—

იქვე ახლოს სალხინოში, სად, სილორი მიჩხრიალებს,
ვინ გაუძლებს მოსრიალე მასწავლებელ ლიდას თვალებს.
დისციპლინა ძვირფასი აქვს, ხშირად უხსნის კედლებს
საგნებს,
მოწაფენი ტყეში ჰხტიან, იმათ ბინას ვინ მიაგნებს.
სასწავლებლის ოთახებში, სად ვარლამი ხშირად რომ ზის,
მოწიწებით ინახება სურათები ნიკოლოზის.

ძველი ჩორთი

ზესტაფონის მოქეიფე ძმა - ბიჭები აუწყებენ ნაცნობ მეგობრებს და ძმა-ბიჭებს, რომ ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ უეცრად გადასახადით გარდაიცვალა მათი საყვარელი და საქეიფო დ. გოცირიძის სამკიტნო

ამირანი

პანაშვიდი ყოველ დღე, მეზობელ რესტორანებში.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცნობათა მიღება

„ჩიხტი-ტოკი“-ს: — არის თქვენს წერილში მცირეოდენი მარილი (ისიც გაუწმენდავი), მაგრამ ამოდენა წერილში ისე დაკარგულია, რომ წერილს სრულიად არ ეშჩნევა მარილი.

ვერ შევასრულებთ თქვენს მეორე თხოვნასაც:

„ჩამოაყენოთ როგორმე საქმის მწარმოებლობიდან და დანიშნოთ დამლაგებელის თანამდებობაზე, რომ მაშინ წამომყვეს შიკრიკს დამლაგებელი“.

ამის შესახებ საკომფლიკტო კომისიას მიმართეთ.

ხოტეველს (რაჭა-ლეჩხუმი): — ქოხ-სამკითხველოს შესახებ სწერთ:

ქოხ-სამკითხველო წაავგავს
ნაგვით სავსე დიდრონ ყუთსა,
მეცხრე თვეა დაკეტილა,
არვინ ანძრევს მასზე ყურსა.

თუ მეცხრე თვეა, ალბად მალე „მოლოგინდება“. ამგვარად, სამკითხველოს კი დაადგება საშველი, ხოლო გლეხკომის ფული თუ შესჭამა მისმა თავმჯდომარემ, ეს კი უფრო მწვავე და უიმედო საკითხია. თქვენ ოჯახაშენებულებო, სხვა კაცი ვერ იშოვეთ, რომ ეს კაცი თავისი თავის რევიზიის თავმჯდომარედაც რომ აგირჩევიათ?

ასეთ შემთხვევაში იტყვიან: „რაც მოგივა დავითაო, ყველა შენი თავითაო“. (ე. ი. თქვენვე აგირჩევიათ გლეხკომის და მისი რევიზიის თავმჯდომარედ ის კაცი).

დავიდს (ხონი): — ფსევდონიმს თრანგულად აწერთ, და ქართული წერა კი არ გეხერხებათ. ეს ამბავი ცხადშიაც რომ მომხდარიყო, მაინც არ იქნებოდა საინტერესო, (მით უფრო სიზმარი რაღა იქნება).

ვასილ ი. ქორჩილავას (ქოლობანი, სენაკის მაზრა): — გიდასტურებთ, რომ „ტარტაროზი“-ს № 13-ში მოთავსებული შენიშვნა ქოლობნის 7 წლედის მასწავლებლების შესახებ, თქვენ არ გეკუთვნის.

ჯმუხას, (კონტუათი, ხონი): — თუ კი ყველა კარტს თამაშობს, მაშ ვინ-ღა უნდა აუკრძალოს მათ თამაში? წერილს ასეათავებთ:

ტარტაროზო, გევედრები
მოგვაცილე ეს კაცები,
დროზე მოდი, გენაცვალე,
თორემ მეცა ვუერთდები.

ჩვენ კი დარწმუნებული ვართ, რომ უკვე „შეერთებული“ ხართ.

„ესტერა“-ს (ალბულაღი): — სხვა რამის რა მოგახსენოთ, ხოლო ტყუილებს რომ კარგად შეასწავლიან ადგილობრივი მასწავლებლები თავიანთ მოწაფეებს, ეს აშკარად სჩანს:

დეპეშებს მოსდევს დეპეშა:
„დედა გიკვდება, მოდიო,
სიკვდილის ჟამსა ენატვრი,
გულზე ახადე ლოდიო“.

ასეთი ტყუილებით არა მგონია ვინმეს ხეირი ჰქონდეს, გარდა ფოსტა-ტელეგრაფისა.

მოლის, (ცხუნკურის თემი): — ხომ გაგიგონიათ: **„ნისია — ვინც წაიღებს მისია“.** ეს კარგად ესმის თქვენს გლეხკომის თავმჯდომარეს და, ალბად,ა მიტომაც არ იბერტყავს ყურს სასადილოს ხუთასი მანეთის გასანაღდებლად. („ჩანისიების“ დროს ალბად მისი სადღეგრძელოც დაილეოდა. ესეც მისაღებია მხედველობაში).

მარტისას: — წერილი დასწერეთ გარკვეული ხელით, სტრიქონების ერთმანეთზე დაშორებით. წერილი და კარიკატურა უნდა შეეხებოდეს ადგილობრივ ცხოვრებას.

მარანჭალელს (მარანი): — გვწერთ, რომ **„ლ. გიგინეიშვილი უსუფთაოდ ამზადებს სადილს“:**

ჭამის დროს გაგეჩხირება
ყელში ძვალი და ბალანი,
უყვარს: ნარდი, კარტი
და თუ მუცელში გადაგცდა,-
მოგივა მეტი ზარალი.

შემდეგ გვირჩევთ, რომ ტარტაროზმა ყლაპავს [illegible] გიგინეიშვილს.

როგორ გგონიათ — თქვენ თუ არ შეგიძლიათ ძვალისა და ბალანის მონელება, ტარტაროზი მოინელებს ასეთ ნაგავს?

ლაკარტს (ოჩემჩირე): — გვწერთ:

სიმონ ბარამიას
წელზე რევოლვერი,
ღვინით სავსე კვარტი.

ამის შემდეგ არც გასაკვირია, რომ ამბობდეს: — დალოცოს ღმერთმა ვინც ეს „გემო-კვება“ გამოიგონა და დაარსა ; პირდაპირ ჩემთვის დაუარსებია.

აცალეთ კაცს; მართლაც გემოში და კვებაში ყოფილა.

სოჩბის: — თქვენი წერილი ასე იწყება:

„ჩვეულებაზე უფრო ღრმა ფიქრებში ვიყავი და არ ვიცოდი, სად მივდიოდი; მხოლოდ ის მახსოვს, რომ ჩემი ფიქრები ლამაზ ბარიშნების ირგვლივ ტრიალებდენ“...

თქვენ არ იცოდით სად მიხვიდოდით, მაგრამ თქვენმა წერილმა კი იცის სად მიდის და სად არის მისი ადგილი.

გო—ლოს, (კასპი): — არა მარტო არჩილია თვითკრიტიკაზე ასეთი შეხედულების:

სახელად ჰქვია არჩილი,
გვარად კი არის მდივანი.
სძულს ძალზე მას თვითკრიტიკა,
აჭიგილი არის მტკივანი.

აჭეთ ხალხის ლექსიკონში თვითკრიტიკას ასეთი განმარტება აქვს: „თვითკრიტიკა“, როგორც თვით სიტყვიდან სჩანს, არის თავისი თავის კრიტიკა. მაგ. პიროვნებას შეუძლია თავისი თავი გააკრიტიკოს, ხოლო სხვას არა აქვს მისი გაკრიტიკების უფლება“.

სი—ზრის: — ტყვილად იხდით ბოდიშს, რომ ამ წერილის გამოგზავნა დაგიგვიანდათ. ადრე რომც გამოგეგზავნათ, თუ გინდ დაწერის უმალ, გაფიქრებისთანავე,— ასეთ შინაარსის წერილს მაინც არ დავბეჭდავდით. ასე, რომ შეგეძლოთ არ აჩქარებულიყავით, ანდა სავსებით არ გამოგეგზავნათ.

ფერსათელს: — ჩვენ გვაინტერესებს ვიცოდეთ: ეს წერილი მას შემდეგ დასწერეთ, რაც თქვენმა ცოლმა:

„კარები გაიღო უცბად და თავში წყლიანი დოქი დამახალა. ზეზე წამოვარდი, მარა ჩემი ფეხები სკამის ფეხებში გამომეხლართა და ძირს გავადინე ბრეგვა“.

თუ ამის შემდეგ დასწერეთ?

შენ თუ ცოლმა გცემა, ჩვენ რას გვერჩით, ძმაო, ამოდენა წერილის წაკითხვით?!

ადგილობრივს (ჭიათურა) ამ ყაიდისა და შინაარსის წერილი უკვე გვქონდა.

ი—ი (სოფ. აბაშა): — ჩვენ ეჭვი არ შეგვდის რასაც თქვენ იწერებით, რომ:

1. სანდროს კინოს ჩვენებაში
არევია მთლად დავთარი.
2. თვეში ერთხელაც არ იღება
სამკითხველოს ცალი კარი.
3. კოოპერატივს რაც მოუვა,
ყველას ყლაპავს მას ნოქარი...

ჰო, ყოველივე ეს და ამაზე კიდევ უარესი შესაძლებელია ხდებოდეს მანდ (და ყველგანაც), — მაგრამ იმას ვერ დავიჯერებთ, რასაც სკოლაზე ამბობთ:

აივანის სანახავად
თხები ხშირი სტუმარია.
წვიმის წვეთი ბლომათ სცვივა
დარია თუ ავდარია.

ამ ორმა უკანასკნელმა სტრიქონმა ეჭვი შეიტანა თქვენი წერილის სიმართლეში და ამიტომაც ვერ დავბეჭდეთ ის.

კაკარდოსანს: — ხუმრობთ თუ მართლა გგონიათ და სერიოზულად იწერებით:

„სტრიქონზე თუ აბაზს არ მომცემთ, მაშინ ნუ დაბეჭდავთ ამ ჩემს ლექსს-ო“?!

ჩერვონეციც რომ მოგვცეთ თითო სტრიქონზე ამ თქვენი ლექსის დასაბეჭდათ, მაინც არ დავბეჭდავთ.

უკეთესი ბოლო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

და დაბრუნდა ექსკურსია,
ის არის თუ სხვები, ნეტა?
თვალსა მტკენს და გულს მიწყალებს
ზორიდანვე მისი ჰვრეტა.